
PLENUL CONSILIUL CONCURENȚEI

DECIZIE

Nr. DA-17/18-19
din 21.03.2019

mun. Chișinău

Plenul Consiliului Concurenței,

acționând în temeiul art. 41 din Legea concurenței nr. 183 din 11.07.2012, Hotărârii Parlamentului nr. 331 din 30.11.2018 privind numirea în funcție a membrilor Plenului Consiliului Concurenței,

examinând raportul de investigație pe marginea cazului inițiat prin Dispoziția Plenului Consiliului Concurenței nr. 17 din 23.03.2018, materialele acumulate în cadrul investigației și observațiile părților în cauză,

A CONSTATAT:

În baza notei examinatorului nr. DA-07/184 din 23.03.2018, Plenul Consiliului Concurenței a emis **Dispoziția de inițiere nr. 17 din 23.03.2018** cu privire la semnele încălcării Legii Concurenței nr. 183 din 11.07.2012 de către Centrul Național de Transfuzie a Sîngelui, Centrul pentru Achiziții Publice Centralizate în Sănătate și întreprinderile participante la procedura de achiziție publică nr. 18/00003 din 12.02.2018.

Obiectul investigației conform Dispoziției Plenului Consiliului Concurenței nr. 17 din 23.03.2018 îl constituie acțiunile Centrului Național de Transfuzie a Sîngelui, Centrului pentru Achiziții Publice Centralizate în Sănătate și întreprinderilor participante la procedura de achiziție publică nr. 18/00003 din 12.02.2018.

I. Părțile implicate

1. **Centrul Național de Transfuzie a Sîngelui** - conform art. 3 din Legea nr. 241 din 20.11.2008, structura sau organism care este responsabil pentru colectarea și

testarea sîngelui, pentru producerea componentelor și preparatelor sanguine, indiferent de utilizarea lor, instituția coordonatoare a dezvoltării serviciului de Sânge din Republica Moldova (în continuare CNTS).

În atribuțiile Centrul Național de Transfuzie a Sîngelui se include asigurarea serviciilor specializate destinate instituțiilor medico-sanitare (consultative, organizatorico-metodice, consilierea donatorilor de sânge/componente sangvine, servicii de înaltă performanță – tratament aferent etc.) și de laborator (examinări imunohematologice, inclusiv de referință, depistarea markerilor infecțiilor hemotransmisibile, biologice etc.).

Centrul Național de Transfuzie a Sîngelui cât și instituțiile medico-sanitare sunt instituții responsabile de asigurarea calității produselor sangvine în procesul de transportare, stocare, păstrare, procesare, fracționare primară a sîngelui și secundară a plasmei umane, pregătirea componentelor sangvine pentru hemotransfuzie, inclusiv transfuzia acestora, în corespundere cu cerințele specifice domeniului.

2. **Centrul pentru Achiziții Publice Centralizate în Sănătate** - conform Hotărârii nr. 1128 din 10.10.2016, Centrul ca autoritate centrală pentru achiziții, planifică și desfășoară procedurile de achiziții publice de medicamente, alte produse de uz medical și dispozitive medicale, atribuie contracte de achiziții publice, precum și evaluează și supraveghează executarea contractelor de achiziții publice de medicamente, alte produse de uz medical și dispozitive medicale pentru necesitățile sistemului de sănătate din contul mijloacelor bugetului de stat, bugetelor unităților administrativ-teritoriale, mijloacelor financiare ale instituțiilor publice, mijloacelor fondurilor asigurărilor obligatorii de asistență medicală și al împrumuturilor externe raportate la datoriile de stat directe sau garantate.
3. **IM „Becor” SRL** – înregistrată la Camera Înregistrării de Stat la data de 18.12.1997, IDNO 1003600060828. Adresa juridică – mun. Chișinău, str. Calea Orheiului, 111/5. Întreprindere participantă la procedura de achiziții nr. 18/00003 din 12.02.2018.
4. **„GBG-MLD” SRL** – înregistrată la Camera Înregistrării de Stat la data de 06.01.1995, IDNO 1003600117582. Adresa juridică – mun. Chișinău, str. Tighina, 65. Întreprindere participantă la procedura de achiziții nr. 18/00003 din 12.02.2018.

II. Piața relevantă: piața produsului și piața geografică.

Conform art. 4 din Legea concurenței nr. 183 din 11.07.2012, piața relevantă a produsului reprezintă piața a produselor considerate de consumatori ca interschimbabile sau substituibile datorită utilizării date acestora, caracteristicilor fizice, funcționale și prețului.

De regulă, în cadrul procedurilor de achiziții publice concurența se exercită în limita loturilor determinate de către autoritatea contractantă. Totodată, fiecare produs solicitat în cadrul lotului trebuie să corespundă cerințelor tehnico-medicale și condițiilor de procurare expuse în documentația de atribuire. Acest fapt introduce o constrângere substanțială pentru produsele corespunzătoare lotului propriu-zis și, prin urmare, pentru o definiție precisă a pieții de bunuri, în vederea soluționării problemelor de ordin concurențial aferente cazului, se vor lua în considerație și cerințele respective.

Conform documentației de atribuire se stabilește că consumabilele și reagenții expuși în loturile nr. 17-39 în cadrul procedurii de achiziție nr. 18/00003 din 12.02.2018 urmau să fie compatibili cu analizatorul automat de tip închis Cobas e601. Se menționează, că tipurile de aparate medicale denumite uzual drept dispozitive medicale *în sistem închis* presupun utilizarea de consumabile și piese de schimb originale, care nu sunt substituibile.

Cu luarea în considerație a celor expuse supra, în special a faptului că constrângerile concurențiale constatate dețin un caracter sistematic în cadrul licitațiilor privind achiziționarea reagenților și consumabilelor pentru analizatoarele de tip închis, iar compatibilitatea dintre consumabilele și reagenții cu analizatoarele de tip închis este indispensabilă pentru utilizarea acestora, ***piața relevantă a produsului*** se definește piața achiziționării consumabililor pentru funcționarea analizatoarelor de tip închis hematologice, biochimice și imunologice.

Totodată, ***piața geografică relevantă*** va fi definită ca fiind întreg teritoriu al Republicii Moldova, dat fiind faptul, că potrivit art. 30 alin. (2) lit. d) din Legea concurenței nr. 183 din 11.07.2012, se consideră că piața geografică relevantă este teritoriul Republicii Moldova, când consumatorii se aprovizionează prin licitații ai căror ofertanți sunt întreprinderi situate pe teritoriul Republicii Moldova.

De asemenea se menționează faptul, că potrivit pct. 39 din Hotărârea nr. 8 din 28.12.2012 cu privire la aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea Consiliului Concurenței, dacă în cadrul investigației, pe lângă temeiurile ce stau la baza dispoziției de inițiere a investigației, sunt depistate și alte acțiuni anticoncurențiale săvârșite de aceiași subiecți, examinarea acestor acțiuni se poate realiza în cadrul aceleiași investigații.

III. Acte și fapte constatate

Urmare a examinării informațiilor acumulate în cadrul investigației, interviurilor desfășurate și audierilor, s-au constatat următoarele:

1. La 12.02.2018, autoritatea contractantă - Centrul pentru Achiziții Publice Centralizate în Sănătate a desfășurat procedura de achiziție nr. 18/00003 privind realizarea Programului Național „Securitatea transfuzională și autoasigurarea țării cu produse sanguine” conform necesităților pentru anul 2018 pentru beneficiarul – Centrul Național de Transfuzie a Sîngelui.
2. La loturile nr. 17-39 din cadrul procedurii de achiziție nr. 18/00003 din 12.02.2018 au prezentat oferte de participare întreprinderile ÎM „Becor” SRL și „GBG” SRL. Conform documentației de atribuire pentru procedura de achiziții nr. 18/00003 din 12.02.2018 - Centrul Național de Transfuzie a Sîngelui - pentru loturile nr. 17-39 s-a solicitat expres compatibilitatea cu analizatorul „Cobas e601”.
3. Potrivit scrisorii Centrului Național de Transfuzie a Sîngelui nr. 01-14/199 din 11.04.2018, s-a stabilit că ÎM „Becor” SRL a donat Centrului Național de Transfuzie a Sîngelui analizatoarele de tip închis: Cobas e601 și Cobas s201. Transmiterea bunurilor în temeiul Contractului de sponsorizare nr. 32 din 28.06.2017 prevede transmiterea de la „Becor” SRL către beneficiarul Centrul Național de Transfuzie a Sîngelui a dreptului de proprietate asupra analizatoarelor Cobas e601 și Cobas s201, drept dobândit de Centrul Național de Transfuzie a Sîngelui în momentul primirii respectivelor analizatoare medicale la 28.06.2017.
4. Pentru loturile nr. 17-39 din cadrul procedurii de achiziție nr. 18/00003 din 12.02.2018, „GBG-MLD” SRL a oferat consumabile compatibile cu analizatorul automat Architect i2000. Se menționează, că în oferta prezentată de „GBG-MLD” SRL în cadrul procedurii nr. 18/00003, a fost anexată Declarația potrivit căreia „GBG-MLD” SRL a garantat livrarea gratuită a echipamentelor imunologice Architect i2000 necesare pentru produsele propuse la Licitația Publică nr. 18/00003 în cazul în care oferta acestuia va fi desemnată câștigătoare pentru loturile nr.: 17-27, 29, 30, 36, 38. Prin scrisoarea nr. G-292 din 29.06.2018, „GBG-MLD” SRL a informat că procedura de achiziție nr. 18/00003 din 12.02.2018 a fost singura procedură, în cadrul căreia întreprinderea „GBG-MLD” SRL a garantat oferirea echipamentului de tip hematologic/ biochimic/ imunologic de tip închis în cazul desemnării ofertei drept câștigătoare.
5. Potrivit Procesului-verbal al ședinței grupului de lucru pentru achiziții al Centrului pentru Achiziții Publice Centralizate în Sănătate nr. 18/00003/001 aprobat la 02.03.2018 privind evaluarea ofertelor depuse pentru loturile nr. 17-

- 39 în cadrul Licitației Publice nr. 18/00003 din 12.02.2018, grupul de lucru a desemnat câștigătoare oferta întreprinderii „Becor” SRL.
6. Cu luarea în considerație a celor expuse supra se constată, că atât potrivit procesului-verbal de evaluare nr. 18/00003/001 din 12.02.2018, cât și dării de seamă nr. 18/00003/001 din 29.05.2018, grupul de lucru a decis neacceptarea ofertei „GBG-MLD” SRL pentru loturile nr. 18-24, 28 și 30-36 din motivul că la respectivele loturi s-a solicitat expres compatibilitatea produselor oferite cu analizatorul automat Cobas e601. Conform dării de seamă privind achiziționarea bunurilor/ serviciilor/ lucrărilor în cadrul procedurii nr. 18/00003 din 29.05.2018, se indică că urmare a evaluării s-a constatat că loturi ofertate de „GBG-MLD” SRL sunt compatibile cu analizatorul de model Architect i1000/i2000.
  7. În cadrul interviului din 03.04.2018 cu (...)– jurist în cadrul Centrului pentru Achiziții Publice Centralizate în Sănătate, acesta a comunicat că în cadrul procedurilor de achiziții pentru analizatorul de tip Cobas, pot fi prezentate oferte de participare doar cu consumabile de la producător, întrucât consumabilele de alt tip pot genera eroare și deteriora analizatorul medical. (...) a comunicat, că chiar dacă analizatorul e de tip închis, pot fi prezentate oferte din mai multe țări.
  8. În rezultatul analizei bazei de date a Serviciului Vamal al Republicii Moldova, s-a stabilit că în perioada de 2015-2018, analizoare de tip Cobas, cât și consumabile necesare funcționării acestora, au fost importate pe teritoriul Republicii Moldova doar de către întreprinderea „Becor” SRL.
  9. Potrivit actelor prezentate în cadrul interviului din 24.04.2018 cu (...) – reprezentant al întreprinderii „Becor” SRL, a fost constatat faptul că întreprinderea „Becor” SRL a livrat în comodat 6 analizoare de tip închis pentru durata 3-5 ani instituțiilor medico sanitare publice și 1 analizator în donație Centrul Național de Transfuzie a Sîngelui.
  10. Prin scrisoarea nr. 01-19/64 din 19.05.2017, Comisia specializată pentru ajutoare umanitare a Ministerului Sănătății a informat Centrul Național de Transfuzie a Sîngelui că califică în calitate de ajutor umanitar, lotul de accesorii și dispozitive medicale în valoare totală de 100 000 euro, acordat de către ÎM „Becor” SRL pentru Centrul Național de Transfuzie a Sîngelui. Totodată, conform scrisorii nr. 01-19/64 din 19.05.2017, ajutorul umanitar va fi recepționat de către beneficiar - Centrul Național de Transfuzie a Sîngelui - în scopuri de caritate și utilizat conform planului de distribuție, aprobat de Comisia specializată pentru ajutoare umanitare a Ministerului Sănătății.

11. Se constată, că suma fără TVA ofertată pentru loturile nr. 17-27, 29,30,36,38 în cadrul procedurii de achiziții nr. 18/00003 din 12.02.2018 de către întreprinderea „GBG-MLD” SRL este de 9 766 692 lei, iar de către „Becor” SRL este de 11 021 957 lei. Drept consecință, se stabilește că prețul ofertei „Becor” SRL este cu 1 255 265 lei mai mare decât prețul ofertei întreprinderii „GBG-MLD” SRL, bani care urmau să fie achitați din resursele publice (conform tabelului nr. 1):

Tabelul nr. 1

Suma loturilor ofertate de către întreprinderile „Becor” SRL și „GBG-MLD” SRL în cadrul procedurii nr. 18/00003 din 12.02.2018

Nr. d/o	Lot	„Becor” SRL (lei)	„GBG-MLD” SRL (lei)
1.	17	1276562.5	1521000
2.	18	5805	2880
3.	19	3896875	3775500
4.	20	5106.25	2880
5.	21	2620312.5	1195500
6.	22	5876.67	4360
7.	23	2620312.5	2446500
8.	24	22252.5	13050
9.	25	101050	291400
10.	26	90945	189504
11.	27	1648.33	2198
12.	29	27090	53620
13.	30	266062.5	227700
14.	36	75250	5600
15.	38	6808.33	35000
		11 021 957	9 766 692

Sursa: Scrisoarea CAPCS nr.Rg02-2554 din 28.06.2018

12. Prin scrisoarea Consiliului Concurenței nr. DA-06/174-1333 din 31.05.2018 au fost solicitate de la instituțiile medico-sanitare publice listele analizatoarelor de tip închis dobândite din alte surse de finanțare decât achizițiile publice. Totodată, prin scrisoarea nr. DA-06/220-1521 din 19.06.2018 au fost solicitate de la întreprinderi lista analizatoarelor transmise cu titlu gratuit către instituțiile medico-sanitare publice. În rezultatul examinării informațiilor parvenite s-a constatat că în perioada 2013-2018, au fost donate/ transmise în folosință gratuită analizatoare medicale după cum urmează (conform tabelului nr. 2):

**Numărul analizatoarelor hematologice/ biochimice/ imunologice
de tip închis livrate de întreprinderi cu titlu gratuit
către instituții medico-sanitare publice**

Nr. d/o	Întreprinderea	Donație	Comodat
1.	„Becor” SRL	(...)	(...)
2.	„GBG-MLD” SRL	(...)	(...)
3.	(...)	(...)	(...)
4.	(...)	(...)	(...)
5.	(...)	(...)	(...)
6.	(...)	(...)	(...)
7.	(...)	(...)	(...)
8.	(...)	(...)	(...)
9.	(...)	(...)	(...)

Sursa: (...), scrisoarea „Becor” nr. DTM 17 din 14. 06.2018, scrisoarea „GBG-MLD” SRL nr. G-271 din 14.06.2018, (...)

Se constată, că întreprinderile care au donat/ transmis în folosință gratuită analizoare de tip închis, ulterior au participat la procedurile privind achiziționarea de reactivi și consumabile. Totodată, se constată că în toate cazurile acestea au fost singurii operatori economici care au oferit reactivi și consumabile compatibile cu tipul analizatorului donat/ transmis în comodat, ofertele acestora fiind desemnate câștigătoare.

Drept consecință se conchide, că prin încheierea contractelor de comodat/donație, în coroborare cu modul actual de întocmire a documentației de atribuire, întreprinderile comodate/donate își asigură câștigul de ofertă la procedurile de achiziții desfășurate în vederea achiziționării consumabilelor necesare funcționalității analizatoarelor medicale de tip închis.

Prin solicitarea expresă ca anumite consumabile și reagenți să fie compatibile cu anumite analizoare de tip închis, autoritatea contractantă limitează din start concurența și comportă un tratament inegal față de participanții la procedurile de achiziții. Se constată că ciclul de viață al analizatoarelor de tip închis este de 7-8 ani, termen în care concurența pe marginea achiziționării reagenților și consumabililor va fi restricționată pentru alte întreprinderi.

Analizând informațiile expuse mai sus, se stabilește că prin transmiterea în proprietate a analizatorului Cobas către Centrul Național de Transfuzie a Sîngelui de către „Becor” SRL la 28.06.2017, s-au creat condiții prielnice de dependență a autorității publice față de furnizorul de analizoare de tip Cobas,

și în consecință față de consumabilele necesare funcționării acestuia comercializate de asemenea de respectivul comodat/donator.

13. Conform art. 58 alin. (1) din Legea concurenței nr. 183 din 11.07.2012, înainte de adoptarea deciziilor prevăzute la art. 65 alin. (1), Consiliul Concurenței, în cadrul procedurilor de investigație, garantează pe deplin drepturile la apărare ale părților inclusiv prin garantarea dreptului la audieri. În cadrul audierilor, reprezentantul Centrului de Transfuzie a Sângelui a declarat următoarele, fapt confirmat și prin scrisoarea Centrului Național de Transfuzie a Sângelui nr. 01-14/1243 din 28.11.2018:

- Documentația de atribuire aferentă procedurilor de achiziții privind achiziționarea reagenților și consumabililor pentru analizatoarele de tip închis s-a realizat în conformitate cu următoarele acte, cu revizuirile de rigoare pentru perioada 2013-2018:
  - a) Ordinul Ministerului Sănătății nr. 1071 din 03.10.2013 cu privire la modificarea și completarea ordinului Ministerului Sănătății nr. 701 din 18.10.2010 privind implementarea specificațiilor standard în procesul organizării și desfășurării procedurilor pentru achiziționarea testelor utilizate în investigațiile de laborator, filmelor radio (foto) grafice și reactivelor cu dezvoltare a acestora (abrogat).
  - b) Ordinul Ministerului Sănătății nr. 878 din 04.09.2014 privind criteriile de performanță pentru dispozitivele medicale in vitro și alte materiale utilizate în asigurarea securității hemotransfuzionale (abrogat).
  - c) Ordinul Ministerului Sănătății nr. 370 din 05.03.2018 cu privire la criteriile de performanță pentru dispozitivele medicale de diagnostic in vitro și alte materiale utilizate în asigurarea securității hemotransfuzionale.
  - d) Ghidul European de Asigurare a calității sângelui și produselor sangvine.

14. În rezultatul analizării Ordinului Ministerului Sănătății nr. 878 din 04.09.2014 privind criteriile de performanță pentru dispozitivele medicale in vitro și alte materiale utilizate în asigurarea securității hemotransfuzionale *în vigoare la etapa întocmirii documentației de atribuire și deschiderii ofertelor* depuse în cadrul procedurii nr. 18/00003 din 12.02.2018 s-a constatat că drept cerințe tehnice la aspectul de compatibilitate cu analizatoarele:

- **6** poziții necesită compatibilitate cu analizatorul de tip MagMax,
- **2** cu analizatorul Star Dust;
- **2** cu analizatorul Heamonetics tip PCS2;
- **6** cu analizatorul KX-21N;
- **9** cu analizatorul sistemul automat BacT/Alert;
- **1** cu analizatorul MairT;
- **2** cu analizatorul Trima Accel.

Conform anexei Ordinului Ministerului Sănătății nr. 370 din 05.03.2018 – *Lista produselor diagnostice, reagenților de laborator, reactivelor chimice, materialelor consumabile utilizate la examinarea, recoltarea, procesarea sângelui de donator, producerea și validarea preparatelor diagnostice și biomedicale sanguine și criteriile de eligibilitate a acestora* au fost constatate următoarele cerințe tehnice la aspectul de compatibilitate cu analizatoarele:

- **22** poziții necesită compatibilitate cu analizatorul de tip Cobas e601,
- **12** cu analizatorul Cobas s201;
- **6** cu analizatorul KX-21N,
- **2** cu analizatorul Star Dust;
- **1** cu analizatorul Respons 910.

Obligativitatea expresă ca produsele diagnostice, reagenții de laborator, reactivii chimici și materiale consumabile să fie compatibile cu un anumit tip de analizator de tip închis, duc la restrângerea și denaturarea concurenței în cadrul procedurilor de achiziții publice, cât și la favorizarea anumitor întreprinderi pe ciclul de viață al analizatorului de tip închis.

Cu considerarea faptului că în perioada de 2015-2018, analizatoare de tip Cobas, cât și consumabile necesare funcționării acestora, au fost importate pe teritoriul Republicii Moldova doar de către întreprinderea „Becor” SRL, cât și a faptului că în ordinul nr. 370 din 05.03.2018, **34** poziții conțin cerințe tehnice obligatorii de compatibilitate a reagenților și consumabililor cu analizatoarele de tip „Cobas e601” și „Cobas201”, se constată că acțiunile de reglementare a Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale favorizează întreprinderea „Becor” SRL, iar față de alte întreprinderi este aplicat un tratament inegal și discriminatoriu.

IV. Calificarea legală a acțiunilor constatate

Potrivit art. 12 alin. (1) lit. b) din Legea concurenței nr. 183 din 11.07.2012, sunt interzise orice acțiuni sau inacțiuni ale autorităților și instituțiilor administrației publice centrale sau locale care restrâng, împiedică sau denaturează concurența prin stabilirea de condiții discriminatorii sau acordarea de privilegii pentru activitatea întreprinderilor, în cazul în care acestea nu sunt prevăzute de lege.

Conform Hotărârii nr. 1128 din 10.10.2016, Centrul pentru Achiziții Publice Centralizate în Sănătate ca autoritate centrală pentru achiziții, planifică și desfășoară procedurile de achiziții publice de medicamente, alte produse de uz medical, dispozitive medicale, transport specializat medical, servicii de mentenanță a dispozitivelor medicale și a sistemelor informaționale incluse în Registrul medical,

servicii de tratare și eliminare a deșeurilor medicale, atribuie contracte de achiziții publice, evaluează și supraveghează executarea contractelor de achiziții publice.

Conform pct. 9 subpct. 6 și 7 din Regulamentul de organizare și funcționare al Centrului pentru achiziții publice centralizate în sănătate, aprobat prin Hotărârea nr. 1128 din 10.10.2016 cu privire la Centrul pentru achiziții publice centralizate în sănătate, Centrul pentru Achiziții Centralizate în Sănătate are calitatea de autoritate contractantă și obligația de a planifica procedurile de achiziții publice centralizate și de a desfășura procedurile de achiziții publice centralizate de medicamente, alte produse de uz medical, dispozitive medicale, transport specializat medical, servicii de mentenanță a dispozitivelor medicale și a sistemelor informaționale incluse. Totodată, conform Legii nr. 102 din 09.06.2017 cu privire la dispozitivele medicale, Centrul pentru Achiziții Centralizate în Sănătate efectuează achiziții centralizate de dispozitive medicale, cât și efectuează achiziții centralizate de servicii de mentenanță a dispozitivelor medicale.

Totodată, Centrul Național de Transfuzie a Sîngelui este instituția publică coordonatoare a dezvoltării serviciului de sânge din Republica Moldova, și în același timp beneficiar al procedurii nr. 18/00003 din 12.02.2018. În acest sens, se menționează, că potrivit art. 5 alin. (2) din Legea privind donarea de sânge și transfuzia sanguină, centrele, secțiile și cabinetele de transfuzie sanguină au statut exclusiv public și nonprofit în sfera donării, colectării sîngelui și transfuziei sanguine. De asemenea, conform art. 2 alin. (2) lit. b) din Legea concurenței nr. 183 din 11.07.2012, sub incidența respectivei legi cad și persoanele asimilate autorităților publice care exercită atribuții de putere publică sau utilizează domeniul public, fiind împuternicite prin lege să presteze un serviciu de interes public.

În investigația nr. 17 din 23.03.2018 s-a stabilit, că acțiunile Centrului pentru Achiziții Publice Centralizate în Sănătate și Centrului Național de Transfuzie a Sîngelui, și anume solicitarea expresă ca reagenții și consumabilii ofertați să fie compatibili cu analizatorul de tip închis Cobas e601 a dus la restrângerea, împiedicarea și denaturarea concurenței. Dispozitivul medical Cobas e601, fiind un analizator de tip închis necesită pentru funcționare doar consumabile și reactivi compatibili cu acesta. Includerea solicitării exprese ca reagenții și consumabilii ofertați să fie compatibili cu analizatorul de tip închis Cobas e601 a împiedicat participarea altor întreprinderi la licitația nr. 18/00003 din 12.02.2018 pentru loturile nr. 17-39 și totodată a acordat întreprinderii „Becor” SRL privilegii care nu sunt prevăzute de lege. Drept consecință, unica ofertă admisibilă depusă pentru loturile nr. 17-39 din cadrul procedurii nr. 18/00003 din 12.02.2018 a fost de către întreprinderea

„Becor” SRL, întreprindere care a și donat analizatorul respectiv Centrului Național de Transfuzie a Sângelui prin contractul nr. 32 din 28.06.2017.

Astfel, includerea în documentația de atribuire pentru loturile nr. 17-39, a obligativității ca reactivele oferite să fie compatibile cu analizatorul donat de tip Cobas e601, și respingerea ofertei întreprinderii „GBG-MLD” SRL prin care acesta se obligă să transmită în comodat analizatorul de tip imunologic Architect i2000, permite susținerea cu un grad înalt de certitudine că au fost create condiții discriminatorii pentru participanții la licitație. Totodată, neinclusiunea în documentația de atribuire a posibilității ofertării tipurilor de analize necesare a fi achiziționate și stabilirea condiției obligatorii de compatibilitate cu analizatorul medical donat anterior, distorsionează concurența pentru perioada de funcțiune a dispozitivului medical Cobas e601, care constituie 7-8 ani.

Cu luarea în considerație a celor expuse supra, se concluzionează că în cadrul procedurii de achiziții nr. 18/00003 din 12.02.2018 autoritatea contractantă – Centrul de Achiziții Centralizate în Sănătate, cât și beneficiarul – Centrul Național de Transfuzie a Sângelui au creat condiții discriminatorii în vederea participării la procedura de achiziții a operatorilor economici, prin includerea în documentația de atribuire pentru loturile nr. 17-39 a produselor compatibile cu analizatorul de tip Cobas – analizator donat de „Becor” SRL în anul 2017 și respingerea ofertei „GBG-MLD” SRL.

Referitor la acțiunile Ministerului Sănătății Muncii și Protecției Sociale - organul central de specialitate al administrației publice care asigură realizarea politicii statului în domeniul sănătății, de reglementare prin intermediul ordinelor nr. 878 din 04.09.2014 și nr. 370 din 05.03.2018 a obligativității compatibilității cerințelor tehnice a produselor diagnostice, reagenților de laborator, reactivelor chimice, materialelor consumabile cu anumite mărci de analizoare, se concluzionează că respectivele reglementări duc la un tratament discriminatoriu în privința ofertanților în cadrul procedurilor de achiziții publice, și în lipsa concurenței efective la ineficiența achiziției.

Conform pct. 3 din ordinul nr. 370 din 05.03.2018 conducătorii Centrului pentru Achiziții Publice Centralizate în Sănătate, Centrului Național de Transfuzie a Sângelui și Agenției Naționale de Sănătate Publică vor monitoriza respectarea criteriilor de performanță pentru produsele diagnostice, reagenți de laborator, reactivi chimice, materiale consumabile utilizate la examinarea, recoltarea, procesarea sângelui, producerea și validarea preparatelor diagnostice și biomedicale din sânge.

Se reiterează, că ordinul nr. 370 din 05.03.2018 creează obstacole la întocmirea documentației de atribuire pentru produsele diagnostice, reagenții de laborator,

reactive chimice, materiale consumabile fără indicarea expresă a necesității compatibilității cu anumite analizatoare, cât și participarea operatorilor economici cu oferte alternative în cadrul procedurilor de achiziții publice. Aceste reglementări duc în consecință la aplicarea unor condiții discriminatorii și acordarea de privilegii pentru activitatea unor întreprinderi care sunt distribuitoare de analizatoare, reagenți și consumabile pentru funcționarea analizatoarelor de tip închis pe ciclul de viață a analizatorului, dar și la împiedicarea promovării inovațiilor tehnice și tehnologice în domeniu. Reglementările ordinului nr. 370 din 05.03.2018, vin în contradicție simultan cu scopul Legii concurenței nr. 183 din 11.07.2012, cât și cu principiul asigurării concurenței și combaterea practicilor anticoncurențiale în domeniul achizițiilor publice conform Legii achizițiilor publice nr. 131 din 03.07.2015, aducând atingere intereselor legitime ale consumatorilor.

Astfel, în vederea asigurării minimalizării riscurilor pentru autoritatea contractantă, eficiența achiziției, tratamentul egal, imparțial și nediscriminatoriu în privința tuturor ofertanților, este necesară modificarea Ordinului Ministerului Sănătății nr. 370 din 05.03.2018 în redacția care nu va permite ulterioara favorizare a unor operatori economici în cadrul procedurilor de achiziții, cât și împiedicării concurenței.

La 03.08.2018 prin scrisoarea nr. DA-06/411-1841, Consiliul Concurenței a remis părților implicate raportul asupra investigației inițiate prin Dispoziția nr. 17 din 23.03.2018 pentru prezentarea observațiilor și propunerilor pe baza acestuia.

Observații pe marginea raportului de investigație au fost remise de către Centrul Național de Transfuzie a Sîngelui și Centrului pentru Achiziții Publice Centralizate în Sănătate, cele esențiale fiind după cum urmează:

- 1. Observația Centrului Național de Transfuzie a Sîngelui referitor la faptul că necesitatea obținerii analizatorului de tip închis a fost dictată de recomandările Directivelor Europene și Asociației Americane a Băncilor de Sânge, exigențele Programului Național de Securitate transfuzională și autoasigurare a țării cu produse sangvine pentru anii 2017-2021 aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 657 din 23.08.2017.*

Poziția Consiliului Concurenței

În contextul Raportului de investigație nu a fost negată necesitatea utilizării analizatoarelor de tip închis în corespundere cu recomandările Directivelor Europene, exigențele Programului Național de Securitate transfuzională și autoasigurare a țării cu produse sangvine pentru anii 2017-2021. Problema concurențială identificată se referă la modalitatea întocmirii documentației de atribuire în corespundere cu modelul analizatorului donat de către

întreprinderea „Becor” SRL, și în consecință asigurarea câștigului respectivei întreprinderi pe durata utilizării analizatorului de tip închis.

2. *Observația Centrului pentru Achiziții Publice Centralizate în Sănătate referitor la faptul că beneficiarul procedurii de achiziție nr. 18/00003 din 12.02.2018 – Centrul Național de Transfuzie a Sîngelui – pentru loturile nr. 17-39 a inclus expres în documentația de atribuire (caietul de sarcini) elaborat de el produse compatibile cu aparatul de tip Cobas – aparat donat de „Becor” SRL în anul 2017 ce a creat condiții discriminatorii în vederea participării la procedura de achiziție a operatorilor economici și a determinat respingerea ofertei „GBG-MLD” SRL.*

Poziția Consiliului Concurenței

Conform pct. 11 din Hotărârea Guvernului nr. 1128 din 10.10.2016 cu privire la Centrul pentru achiziții publice centralizate în sănătate, una din obligațiile Centrului este să activeze în strictă conformitate cu legislația în vigoare în domeniul achizițiilor publice. În acest sens, potrivit art. 6 lit. c) din Legea achizițiilor nr. 131 din 03.07.2015, reglementarea relațiilor privind achizițiile publice se efectuează și în baza principiului privind asigurarea concurenței și combaterea practicilor anticoncurențiale în domeniul achizițiilor publice. Cu luarea în considerație a celor expuse supra, se constată că Centrul pentru Achiziții Publice Centralizate în Sănătate, având calitatea de autoritate contractantă pe marginea procedurii nr. 18/00003 din 12.02.2018 se face responsabil pentru desfășurarea procedurilor de achiziții cu încălcarea legislației în vigoare.

Reieșind din constatările expuse, cu luarea în considerație a informațiilor anexate la cazul inițiat prin Dispoziția nr. 17 din 23.03.2018 în temeiul prevederilor art. 41 și art. 65 alin. (1) lit. b) al Legii concurenței nr. 183 din 11.07.2012, Plenul Consiliului Concurenței,

DECIDE:

1. A constata încălcarea prevederilor art. 12 alin. (1) lit. b) din Legea concurenței nr. 183 din 11.07.2012 de către Centrul pentru Achiziții Publice Centralizate în Sănătate și Centrul Național de Transfuzie a Sîngelui prin stabilirea de condiții discriminatorii și acordarea de privilegii pentru activitatea întreprinderilor.
2. Centrul pentru Achiziții Publice Centralizate în Sănătate și Centrul Național de Transfuzie a Sîngelui, în cadrul procedurilor de achiziții publice privind procurarea consumabililor și reagenților pentru analizatoarele de tip închis, vor ține cont de următoarele:

- a) definirea unor cerințe nediscriminatorii în documentația de atribuire și stabilirea unor specificații tehnice care asigură participarea a cât mai multor întreprinderi;
  - b) alegerea produsului principal, inclusiv și în funcție de prețul produsului secundar (piesele de schimb și consumabilele, etc.) pentru a beneficia de avantajele unei pieți concurențiale;
  - c) includerea în documentația de atribuire a posibilității ofertării de către întreprinderi la procedurile de achiziții împreună cu reactivele și alte consumabile, și aparatul de tip închis compatibil cu acestea.
3. A recomanda Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale modificarea Anexei la Ordinului nr. 370 din 05.03.2018 cu privire la criteriile de performanță pentru dispozitivele medicale de diagnostic in vitro și alte materiale utilizate în asigurarea securității hemotransfuzionale prin excluderea denumirilor comerciale ale analizatoarelor de tip închis.
4. Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale va recomanda instituțiilor publice din domeniul sănătății organizarea și desfășurarea procedurilor de achiziții publice în corespundere cu pct. 2 din prezenta Decizie.

Președintele Plenului

Consiliului Concurenței

Marcel RĂDUCAN